

Domy v Loužnici: popisné číslo: 1. a 2.

Již od nepaměti se nazývá „Kopaň“. Jsou to sice dvě popisná čísla, ale je to jedna budova. Jedna hospodářská a zároveň i brusárna s vodním kolem a rybníkem. Ve směru k Loužnici se nalézá stodola a na východ menší zděná pulárna. V roce 1905 stará Kopaň vyhořela a nové stavení bylo značně rozšířeno. Původně býval zde mlýn. Majitel Dobroslav Hnídek s manželkou Ludmilou (rozenou Hnídkovou čp. 3).

Nejstarší zmínka o mlýnu se nachází v účtech svatojiřského úroku panství navarrského z roku

1565. Jistější zmínka o Kopaňském mlýnu se nachází v gruntovní knize obce Zásada. V zápise z roku 1801, při prodeji mlýna Františka Berkou se hovořilo o dědičné koupi mlýna „jeho předky“ od držkovského farního chrámu v roce 1725. Ve farní matrice je zápis:

Matěj Berka z Držkova + manželka Anna, Syn Jan Jiří Berka – mlynář na Kopani (1685 -1772)

Syn Josef Berka – mlynář na Kopani + manželka Anna, která zemřela roku 1756 při porodu ve věku 42.let a v roce 1758 pochoval Josef Berka dvě své děti. A tak vlastníkem Kopaňského mlýna se 29. Října 1794 stal Josefův syn František Berka, který zde mlynařil do roku 1801. Tehdy mlýn prodal i s pozemky za 4 200 zlatých Františku Jakouběmu. Dne 22. Ledna 1816 přebírá mlýn s pozemky 5 jiter a 1 400 sáhů od otce syn František Jakoubě za 3 000 zlatých. V roce 1847 v listopadu koupil od Františka Jakoubě mlýn i s pozemky Vojtěch Kopal ze Zásady (za 5 jiter a 1 400 sáhů za 4 000 zlatých). V dalších několika málo letech se na mlýně vystřídali jako majitelé František Kopal a Vojtěch Kopal (synovec). Otec posledně jmenovaného Josef Kopal byl vnukem mlynáře Josefa Hozdy z Kamenného mlýna při Šumburku na řece Kamenici a první manželka jeho dědy Filipa Kopala Alžběta byla dcerou Jana Jakoubě, mlynáře v Loužnici č.3 (mlýn Na Vobci) Takže tradice mlynářství přesahovala v této rodině sto let. Vojtěch a Barbora Kopalovi dne 15. Května 1855 prodali mlýn Kopaň Josefu Kostříkovi. Kopalovi odešli do Zásady, kde se věnovali hospodářství.

Z dochovaných listin uložených ve sbírkách listin okresního soudu v Železném Brodě po roce 1855 vyplývá, že se Josef Kostřík značně zadlužil a nepodařilo se mu Kopalovým splatit kupní částku a tak muse mlýn prodat. Dne 12.září 1865 koupili mlýn František a Žofie Tomešovi z Loužnice č. 32. A Josef Kostřík zůstal na Mlýně ve službách Tomešových. Bydlel zde se svou rodinou a vedl mlýn. Zatím Tomeš provozoval vývozní obchod se sklem. Po roce 1884 se už v mlýně nemlelo a sloužil jako brusárna skla. Dne 2. Září 1874 zemřela Žofie Tomešová a zanechala po sobě čtyři děti. Každému z nich připadla 1/8 usedlosti (z matčiny poloviny). František Tomeš se dne 7. Ledna oženil podruhé s vdovou Pavlínou Liškovou ze Zásady č.30.

Podíly usedlosti od dětí z prvního manželství získal otec František Tomeš v letech 1892 – 98. Roku 1896 se oženil potřetí s Boženou Vítovou z Loužnice. Z jejich manželství se narodil Vítězslav Tomeš (učitel), který si vzal za manželku Anežku Koudelkovou (sestru Růženy Linkové z č.63 – manželka Miloslava Linky- rozené Koudelkové z Prostějova), kvůli nemoci (tuberkulóze), Vítězslav Tomeš s manželkou vycestovali natrvalo z Čech a usadili se v Jihoafrické republice, kde je také navštívili cestovatelé Hanzelka a Zikmund.

Mlýnskou usedlost získala od Františka Tomeše dne 4. Února 1899 jeho dcera Anna Tomešová. Ta se dne 26.

Února 1900 provdala za Kamila Hnídku, který se notářskou smlouvou stal v květnu 1906 vlastníkem poloviny mlýnské usedlosti. Dne 22. Dubna 1906 mlýnská budova shořela, ale byla pojištěná a ještě téhož roku byla vystavěna znovu jako brusárna skla. V roce 1932 získal usedlost od otce Kamila syn Dobroslav Hnídek s manželkou Ludmilou. Kamil Hnídek zemřel roku 1951. Dobroslav Hnídek byl po roce 1948 jedním z iniciátorů združstevnění zemědělství a pak i předsedou místního JZD.

2009 neobydleno, majiteli

jsou pan Dobroslav Hnídek a Jiří Hnídek

2011 - Naryshkin Oleg

Domy v Loužnici: popisné číslo: 3.

„NA VOBCI“ dřevěná budova s mlýnem a vodním kolem s přístavbou brusírny a vodní turbínou. Stará budova v roce 1933 vyhořela a na stejném místě vystavěna nová. Majiteli „Vobce“ byla již od pradávna rodina Havlova. MLÝN „NA VOBCI“ - Další vodní mlýn v Loužnici je zvaný „Na Vobci“ č.3.zvaný také Vobecký mlýn. Obecní grunt osady Loužnice byl rozprodán mezi osadníky již v 17. Století. Jednu jeho část koupil vlastník „Lídova statku“ pan Adamička. Podle gruntovního zápisu dalším majitelem byl Jan Jakoubě. Zápis také udává, že na mlýnské usedlosti vážnou každoročně úroky pro Václava Adamičku. V roce 1770 byl mlynářem Antonín Richter, který zemřel kolem roku 1773. Jeho manželka Kateřina je uváděna v letech 1782 – 84 v účetní knize cechu mlynářského jako vdova, dlužná do cechovní pokladny 4 zlaté a 30 krejcarů.

Po Kateřině Richterové byl na mlýně mlynářem Josef Bouček, který 1. září 1807 prodal mlýn Václavu Dlabolovi. Při prodeji mlýna si pan Bouček dal do kupní smlouvy i několik výjimek pro svoji rodinu (pro dceru Marii podíl 800 zlatých, pro manželku 200 zlatých. Pro starší dceru marii předkupní právo, pro Josefa Boučka a jeho manželku „doživotní bytný a přírodní výměnek a právo volného příjezdu od Zásady). Václav Dlabola byl pravděpodobně Boučkovým zetěm. O Dlabolovi se vyprávělo, že byl zámožným člověkem. A tak se prý jednou večer stalo, že k němu do domu vtrhla banda maskovaných lupičů, přivázali ho za nohy ke stropu a nutili, aby prozradil kde má uschované peníze. Když ho začali pálit louči, v tom okamžiku však do světnice vtrhl mlynářův čeledín a s lupiči se vypořádal. Brzy po této příhodě se Dlabola z Loužnice odstěhoval, protože se zde necítil bezpečně.

Václav Dlabola prodal mlýn 17. Května 1813 Augustinu Markovi ze Zásady. V roce 1818 tu mlynářil Augustinův otec Jan Marek. Dne 24.září 1821 koupil mlýn i s pozemky a celou usedlostí Loužnický osadník František Havel. František Havel byl syn Jiřího Havla, chalupníka v Loužnici č.20, a Anny, rozené Kubáčekové z Loužnice.

Jeho rodina se živila podomním obchodem se sklem a galanterií, který po celé Evropě tehdy provozovali mnozí navarrští poddaní. Snažili se tak, velmi nebezpečným způsobem, získat obživu pro sebe i rodinu, neboť jejich horská políčka byla plná kamene. Mnozí z nich našli v cizině smrt. František Havel se dne 22. Února 1819 oženil s Karolínou, dcerou sedláka Josefa Kodejše z Loužnice č.30. Od roku 1807 byl vlastníkem otcovy chalupy a na cestách si něco našetřil. A tak když byl k prodeji mlýn v jeho rodné vsi, neváhal a koupil jej. Z manželství Františka a Karolíny Havlových se narodilo šest dětí. Mlynář františek zemřel v roce 1845 a jeho žena 1869.

Po rodičích převzal mlýn jejich nejstarší syn František, ten si vzal za manželku Barboru Patkovou, dceru sedláka Josefa Patky. Mlynář František Havel a jeho žena Barbora měli čtyři děti. Mlýn byl však hodně zadlužený a v roce 1871 dán do exekuční dražby. Za nejvyšší podání 4 401 zlatých koupil mlýn syn František Havel. Dluhy však byly splaceny teprve za několik let a Františku nejml. Byla mlýnská usedlost zaknihována.

Ve vodní knize semilské z roku 1874 je uvedeno: Voda na mlýn přichází od Kopaňského mlýna a sluje Kopaňský potok. Přichází přes pozemky sousedů loužnických do nádrže a odtamtud na mlýnské kolo na spodní vodu. Vodní kolo má průměr 6 metrů, šíří 0,6 metrů a radikální hloubka korečků je 0,25 metrů.Vodní cejch zasazen roku 1878. Právo náleží Františku Havlovi. František Havel, nejmladší, se oženil v roce 1871 s Františkou Klingarovou, ze sousední obce Hutí. Manželka Františka byla dcerou Josefa Klingra, majitele Brusírny skla. Měli spolu šest dětí. František Havel provozoval mlynářskou živnost samostatně od svých 26 let po dalších 18.let.

Mezi lety 1885-88 přistavěl k mlýnu brusírnu skla, kterou také provozoval. V roce 1888 však František Havel onemocněl a po roce dne 20.dubna 1889 zemřel se zanecháním poslední vůle. Mlýn odkázal manželce Františka a děti dostaly každý 200 zlatých podílu. Po smrti Františka Havla na mlýně hospodařila manželka Františka až do

dne 22. Července 1930. Za ní se však přestalo mlít a stavení sloužilo výhradně jako brusírna skla. Poslední roky Františka Havlová dožila u své dcery Barbory, provdané Pavlatové v Loužnici č.69, kde v roce 1931 zemřela.

Brusírnu skla v mlýně po ní provozoval její vnuk Josef Havel. Ten jej však dne 27.července 1933 předal své dceři Boženě. Dne 29.září 1933 stará roubená budova mlýna vyhořela do základů. Budova byla však ještě téhož roku vystavěna. K pohonu brusírny byla zřízena namísto vodního kola Francisova turbína, dimenzovaná na 100 litrů za vteřinu.

V roce 2009 zde bydlí paní Olga Tomíčková.

popisné číslo: 4.

„Krupkův statek“ dříve se zde říkalo **„U Ševců“**. Je to bývalý rustikální statek. *Rustikální znamená selský, přiměřený venkovskému způsobu života.* Hospodářské budovy se skládají z obytné a 2 stodol. Budova obytná je jednopatrová se zděným spodkem, vršek je dřevěný s velkým prostorným sálem, kde se hrálo divadlo. Zde se hrály první divadelní představení v Loužnici. Až do roku 1916 zde bývala hospoda. Tento statek dříve patřil nějakému ševci, od něj se dochovalo jméno „u Ševců“. Kam paměť sahá, byl majitelem statku jistý Brůna, po něm Josef Krupka z Držkova, pak jeho syn Josef a ten předal statek synovi Josefu Krupkovi se ženou Emilou rozenou Vobickovou. (vybráno ze starých knih pamětníků)

ROK	MAJITELÉ
?	Daniel Šída
1760	Pavel Jakoubě
?	Jan Šída + Anna
?	Jan Schaurek
1772	Pavel Jakoubě
1791	Josef Schaurek
1820	Josef Schaurek
1836	František Hübner
1840	František Schaurek
1846	František Hübner
1848	Josef Šaurek
1851	František Hnídek
1856	Jachim Kodejš
1877	Marie Šourková
?	Brůna
1880	Od roku 1880 je statek v držení rodu Krupků
2009	Petr a Lenka Krupkovi

Domy v Loužnici:

popisné číslo: 5.

„U Bartoňů“ – Bývalý největší statek – dům, pazderna, mlýn, bývalo to zřejmě součástí statku čp.4. Podle archivu z navarovského panství, patřila tato hospodářská usedlost poddanému Havlovi Bartoňů. Tato hospodářská usedlost se skládá ze dvou domů. Nová budova je postavena v roce 1924 a má svoje čp. 80. Na lomenici v omítce obytné budovy je zobrazen kalich a nápis je dnes nečitelný (což by nasvědčovalo tomu, že dřívější majitelé byli vyznání českobratrského). Dále k domu patří stodola. Podle soupisu občanů obce Zásada (Loužnice dříve patřila pod Zásadu) vlastnil hospodářskou usedlost Havel Bartoňů. Rodina Hnídkova a dosud vlastní tuto usedlost.

Nynějším majitelem jest Karel Hnídek a jeho matka Anežka (ze starých knih) .

15 června 1936 sjel blesk do lomenice a do komína. Zničil elektrické rozvody po celém domě i přesto, že dům měl dva hromosvody. K požáru nedošlo.

V roce 2009 vlastní tento dům od roku 2007 manželé Dimmerovi, kteří provádějí rekonstrukci a jistě z tohoto domku udělají zase po dlouhých letech krásné stavení.

ROK	MAJITELÉ
1565	Kubík
1637	Jan Kubíků
1653	Mikuláš Schwets
1658	Václav a Mariana Schwetz (vdova)
1670	Matěj Schwetz
1717	Jan Schwetz
?	Matěj Louma a Václav Kodejš ½ statku Ševcova
1748	Václav Kostelán ½ statku Šourkova (Bratříkov)
1759	Jiřík Kostelán ¼ statku
1759	Josef Kostelán ¼ statku
1790	Vít Kostelán ¼ statku
1880	V držení rodu Hnídků
	Miluše Hnídková
1994	Libor Hnídek
	Michal Vondrouš
2009	Martin Dimmer, Martina Dimmerová

Uvnitř by to už žádný z bývalých majitelů nepozná

Domy v Loužnici: popisné číslo: 6.

„U Pavlatů“ menší hospodářská usedlost. Dům postavený Jáchymem Pavlatou roku 1835 na místě starobylého domu. Jáchym Pavlata byl pradědem Josefa Novotného, Loužnickým kronikářem, a jeho manželky Hedviky rozené Maryškové.

ROK	MAJITELÉ
1637	Ondřej Adamiczka + Lida
1653	Lidmila Adamiczková, Jan a Kateřina Adamiczkovi, jejich syn Václav
1670	Matěj Kubáček Matěj Kodejš Václav Kubáček (od vdovy)
1773	Václav Adamiczka
1777	Kateřina + Matěj Kodejšovi
1782	Kateřina + Matěj Kodejšovi
1795	Josef Adamička
1805	Vojtěch Adamička
1818	Josef Hawel (handl za N. 50 v Jílovém)
1837	Jáchym Adamička
1835	František Ducháček
1835	Jáchym Pavlata
2009	Jaromír Novotný, Jarmila Novotná

Domy v Loužnici: popisné číslo: 7.

„U Lídy“, bývalý rustikální statek Boučků a Adamičků. Budova je dřevěná a za cestou stojí roubená stodola. Před rokem 1717 byl pravděpodobně součástí domu č.6. Je jedním z nejstarších domů v Loužnici. Majitelem býval Jáchym Hnídek a potom Josef Havel z Bratříkova a jeho žena Pavlína. Starobylý název „U Lídy“ je ze 17.století, podle vdovy Lidmily Adamičkové, která zde žila v letech 1637 – 1653. (ze starých knih)

V dnešní době je domek neobydlený a zchátralý a pro bydlení již nebezpečný. Současná majitelka si v minulém roce postavila domek nový na sousední parcele, ale to už bude jiné číslo popisné.

ROK	MAJITELÉ
1637	Lidmila Adamičková
	Jan, Václav, Jiří Vondrovi
	Matěj
	Daniel a vdova Mandalena
1717	Václav Ducháček
1730	Šimon Kubáček
1774	Jakob Šourek
	Jakob Šimůnek
1790	Václav Šimůnek
1813	Josef Šimůnek
1840	Jan a Anna Boučkovi
1848	Josef Kubáček
1852	Jachim Kodejš
	Rodina Havlova
	Rodina Milady Bartoníčkové
2009	Eva Bartoníčková

Domy v Loužnici: popisné číslo: 8.

„U Kršňů“ Přední část budovy je dřevěná roubená a zadní část je nově postavená zděná. Vedle domu stojí stodola a dále až u cesty mačkárna - driketa. Majitelem byl Josef Urbánek a potom jeho zeť Vítězslav Kubáček z Bratříkova. V tomto domě bývaly pořádány první sedánky spiritistů a mediánů (duchařství - víra v duchy, duše zemřelých a možnost komunikace s nimi).

Starobylé místní označení „U Kršňů“ pochází ze 17.století, později se zde říkávalo „U Kubáčků“

ROK	MAJITELÉ
	Václav Kubáček
1785	Prokop Kubáček 1/2 chalupy
	Mates Czech
1818	Josef Czech
1818	Jan Linka *8.10.1774 - +19.7.1848 – ten si vzal za ženu Barboru Čechovou – Kubáčkovou, pocházel z Dolánek a byl synem Kateřiny Koláčkové (šenkýřky z Dolánek) a Janem Linkou st. a do 15.let se jmenoval Koláček. Jeho druhou ženou byla Marie Měkotová
1828	Jachim a Marie Kubáčkoví
1835	Jachim a Marie Kubáčkoví
1857	Prodáno od Marie Kubáčkové vdově Urbánkové
	Emma a Antonín Skrbkovi
2009	Ludmila a Pavel Čajkovi

Domy v Loužnici:

popisné číslo: 9.

„U JANKŮ“ starobylý název pochází ze 17.století. Obytné stavení přestavěno a rozšířeno někdy v roce 1910.

ROK	MAJITELÉ
	Simon Liška
1797	Prokop Kubáček
1818	½ Prokop Kubáček
1818	½ Josef Jakoubě
1839	Karel Jakoubě
1848	Josef Kubáček
1856	Jachim Kodejš
2009	Jaroslav Šíkola

popisné číslo: 10.

„U RYBÁŘŮ“ starší domek, dnes opravený patřící Petru Morávkovi a jeho ženě Marii rozené Kodejšové z Loužnice. Dříve zde bydleli dvě rodiny pohromadě a to rodina Morávková a Cvrčková (ze starých knih)
V roce 2009 domek stále patří rodině Morávků, jen je pronajímán od roku 2005 motoklubu Kumpáni.

